

Donderdag 25 april 1918 – ochtendeditie.

Havre, 24 april. Naar aanleiding van het schitterend succes van de 17^e april heeft luitenant-generaal Gillain, hoofd van de generale staf, uit naam van de koning de volgende bekendmaking tot de Belgische troepen uitgevaardigd: Soldaten, in oktober 1914 heeft de koning verklaard dat het aan u is om door uw stoutmoedigheid en dapperheid, waarvan ge zo talrijke proeven hebt afgelegd, de faam van uw wapens te handhaven. Onze nationale eer is daarbij betrokken. Ge hebt de oproep van de koning beantwoord door een hardnekkige en zegevierende verdediging van uw stellingen aan de IJzer, die voortaan historisch zijn. De naam Belg is er met roem overladen. Ge hebt al de stellingen waar de koning u had opgesteld, van de zee tot aan de IJzer, ongeschonden behouden. Ondanks de jongste pogingen van vijandelijke elitetroepen, hebt ge stand gehouden voor Nieuwpoort, Reigersvliet, Diksmuide en Merkem. Sedert een maand heeft de vijand het grootste aller offensieven aan de Somme en de Leie ondernomen en hij heeft onophoudelijk zijn aanvallen ingezet. De vijand is op onze 3^e en 4^e divisies gestoten; hij werd door de hardnekkigheid van onze divisie uit Namen tot staan gebracht en moest onder de zegevierende druk van de dappere troepen uit Luik wijken.

Soldaten, de koning rekent op u. Ge zult u uw broeders waardig tonen, wiens ontembare tegenstand de bewondering van de hele wereld opwekt. De IJzer moet de onoverkomelijke hinderpaal blijven, waartegen de vijandelijke stormaanvallen te pletter zullen lopen.

Londen, 24 april. De 23^e april was het weer niet zeer gunstig voor de werkzaamheden tot 5 uur 's middags, toen er een hevig gevecht in de lucht plaatsgreep. Gedurende de dag werden lage verkenningen, alsmede geschutsarbeid verricht, terwijl Merville, Estaires, Steenwerck, Chaulnes en de dokken van Oostende krachtig werden

gebombardeerd. Er werden 14 vijandelijke toestellen neergeschoten en twee andere stuurloos tot dalen gebracht. Een ander Duits toestel werd in onze linie door ons afweergeschut neergeschoten. Een van onze vliegtuigen wordt vermist. Gedurende de nacht heeft een eskader meer dan 20 ton bommen op verscheidene doelen geworpen, waaronder Roeselare, Wervik, Armentières, Bapaume, het spoorwegstation van Chaulnes, Torhout, Doornik, Kortrijk en de dokken van Zeebrugge. Op al deze doelen werden treffers verkregen, terwijl in sommige gevallen branden uitbraken. Al onze toestellen keerden terug.

Londen, 24 april. De admiraliteit deelt mede dat er gisterochtend door de Britse luchtstrijdkrachten waarnemingen op de vijandelijke kust werden gedaan en bomaanvallen werden ondernomen. De waarneming was moeilijk ten gevolge van de wolken, vandaar dat onze toestellen tot op 50 voet daalden. Toen de lucht optrok kon over een uitgestrektheid van 20 yards de pier van Zeebrugge worden waargenomen, alsmede de voor Oostende tot zinken gebrachte schepen, die tussen de havendammen lagen en de vaarweg blokkeren.

Op doelen op het strand werden verscheidene bommen neergeworpen.

De aanval op Oostende en Zeebrugge.

Berlijn, 24 april. Officieel. Uit de door de eerste Lord der Engelse admiraliteit, sir Eric Geddes, afgelegde verklaring in het Lagerhuis, nopens de onderneming tegen Oostende en Zeebrugge, schijnt men te moeten lezen dat zowel in Oostende, doch in het bijzonder in Zeebrugge, het beoogde doel, het afsluiten der havens, zou zijn bereikt.

Hiertegenover wordt nadrukkelijk vastgesteld dat de oorlogvoering ter zee van de Vlaamse kust uit door de Engelse onderneming in geen enkel opzicht is gestoord.

Londen, 24 april. De koning heeft, uit waardering voor de diensten, door vice-admiraal Keyes bij de aanvoering der krijgsverrichtingen tegen Zeebrugge en Oostende op 23 april bewezen, deze tot riddercommandeur van de Bath-orde benoemd. De commandant Carpentier, die de Vindictive aanvoerde is tot kapitein bevorderd.

Londen, 24 april. Aan berichten van mannen, die aan de onverhoedse aanval ter zee op Zeebrugge hebben deelgenomen, is het volgende ontleend:

De ingang van het kanaal naar Brugge is met twee tot zinken gebrachte kruisers versperd. De sluisdeuren van Brugge zijn "opgeblazen".

Een Duitse torpedojager is getorpedeerd, een andere geramd, een derde door de landingsafdelingen in de grond geboord.

Op de pier zijn alle kanonnen en grote munitievoorraden vernield. De palissade van het viaduct tussen het havenhoofd en de wal is stuk.

Toen de bestormingafdeling op de pier was geformeerd, deed een grote Duitser een uitval, maar hij kreeg een slag op het hoofd en werd doodgeslagen met een knuppel, met welk wapen de mariniers bewapend waren.

Enige aanvalsdetachementen naderden de Duitse torpedojagers in de haven alvorens de bemanningen de tijd vonden om de kanonnen aan dek gevechtsklaar te maken.

De Duitsers werden op het hoofd geslagen, als ze boven de luiken uitkwamen.

Een Duitse torpedojager, die de haven trachtte uit te komen, werd midscheeps geramd. Toen de bestormingafdelingen van het havenhoofd terugkeerden, lieten ze de Union Jack daar wapperen.

Het sneuvelen van von Richthofen.

Berlijn, 24 april. De aanvoerder van de luchtstrijdkrachten, generaal von Hoepfner, heeft de volgende "laatste groet" aan de gesneuvelde vlieger von Richthofen bekend gemaakt: Ritmeester von Richthofen is van een achtervolging van de vijand niet teruggekeerd. Hij is gesneuveld. Het leger heeft een onvermoeide, vereerde medestrijder, de jachtvliegers hebben hun geliefde aanvoerder verloren. Hij blijft een held van het Duitse volk, voor hetwelk hij streed en zijn leven liet. Zijn dood is een diepe wonde voor zijn eskader en voor alle luchtstrijdkrachten. De wil, waardoor hij overwon, waarmee hij aanvoerde en die hij heeft nagelaten, zal de wonde helen.

Berlijn, 24 april. Bij het begin van de Rijksdagzitting heeft Passche, ondervoorzitter, de gevallen vlieger ritmeester baron von Richthofen aldus herdacht: miljoenen Duitse harten hebben met het diepste leedwezen vernomen, wat ook in de harten der mannen van dit huis de innigste deelneming wekt. Onze vliegerkoning is van zijn laatste gevechtsvlucht niet teruggekeerd. We weten het allemaal: hij was, ofschoon een kwarteeuw oud, de nationale held van het Duitse volk geworden, een voorbeeld voor zijn troepen, een toonbeeld van wat een fikse kerel te velde kan uitrichten. Zijn vermetele, onversaagde, onverschrokken manier van vechten deed hem niet alleen de innige genegenheid van zijn officieren en kameraden winnen, maar de oprechte bewondering van het hele Duitse volk deelachtig worden.

Met bezwaard gemoed delen wij in het verlies, dat ons vliegerwapen heeft geleden. Hij was het toonbeeld van een Duitse officier.

Het huis hoorde de woorden van herdenking staande aan.

Berlijn, 24 april. Volgens de correspondent van Havas bij het Britse front heeft een geestelijke bij de teraardebestelling van Richthofen de godsdienstige handelingen overeenkomstig de Engelse ritus geleid. Zes Britse vliegerofficieren droegen de kist naar de groeve. Ze legden kransen met de Duitse kleuren daarop uit naam van het hoofdkwartier, een brigade en verscheidene luchtsmeldelen, o.a. een Australisch. Een van deze kransen toonde op het lint de woorden: "De dappere en waardige vijand."

Donderdag 25 april 1918 – avondeditie.

De aanval op Oostende en Zeebrugge.

Londen, 25 april. Nadere berichten over de aanval op Zeebrugge en Oostende bewijzen dat het succes aanmerkelijk groter is, dan de voorzichtige uitlatingen van Geddes in het Lagerhuis deden verwachten.

De vlootcorrespondent van de Daily Graphic legt er de nadruk op dat het geen bravourestukje was, maar dat de aanval is ondernomen uit overwegingen van hoge strategie. Evenals Drake's uitdaging aan de Spaanse armada om zich in volle zee met hem te meten, was dit een vingerwijzing voor de Duitse vloot dat we gereed zijn.

De Daily Telegraph vestigt de aandacht op de onjuistheid van de Duitse beweringen dat de schepen die wij opzettelijk tot zinken hebben gebracht om de uitgang van het kanaal van Brugge dicht te

stoppen, door het Duitse vuur in de grond zijn geboord en dat slechts 40 man er in geslaagd zouden zijn op de pier te komen. Het blad merkt op dat de poging der Duitse regering om op deze wijze de feiten te verbloemen een aanduiding is voor het belang dat zij aan deze aanval hecht.

De berichtgever van de Daily Telegraph te Dover schrijft: De Vindictive heeft een uur en 50 minuten langszij van de pier van Zeebrugge gelegen.

De afdeling die te Oostende is geland is ook zeer tevreden over haar werk. Ze heeft heel wat schade aangericht. Het vuur van de Duitse batterijen was buitengewoon hevig, maar de Duitsers schoten in het wilde.

Een officier heeft in een gesprek met dagbladcorrespondenten gezegd dat hij en zijn mannetjes het graag morgen nog eens zouden overdoen, zelfs als ze wisten dat ze niet zouden terugkeren.

Een andere officier antwoordde op de vraag of de landingsafdeling blij was toen het bevel om terug te trekken kwam, dat sommigen verheugd waren dat het karweitje was verricht, terwijl anderen mopperden en door wilde gaan om de Duitse kustbatterijen te bestrijden.

Allen waren vol lof over de dapperheid van de bevelhebber van de Vindictive. Een officier van deze kruiser verklaarde: de brug van de Vindictive werd weggeschoten met allen die er op waren, behalve de gezagvoerder die er als door een wonder levend afkwam en doodkalm de bewegingen van het schip bleef leiden.

Een lid van de bemanning van een der oude duikboten die een deel van het viaduct op de pier van Zeebrugge hebben opgeblazen, zegde: Onze duikboot hield recht op het strand aan en was vlak bij de pier

voor de Duitsers ze opmerkten. Toen ze onder het viaduct was gekomen, maakte de bemanning dat ze in een sloepje weg kwam, na twee lonten te hebben aangestoken, die de ontplofbare stoffen op de bepaalde tijd deden springen.

De officier van de motorboot die de bemanning van de duikboot later oppikte zegde: Ik zag ongeveer 200 Duitsers op de brug staan, die de pier met het strand verbindt. Ze dachten blijkbaar dat ze de duikboot in een val hadden gelokt. Ge kunt u de uitwerking voorstellen toen de duikboot onder de brug ontplofte; rondom ons werden wrakstukken en Duitsers in zee geslingerd.

Een officier van de motorboot die een torpedojager in de grond heeft geboord, vertelde dat men de jager had getorpedeerd toen deze een zoeklicht op de Engelsen richtte.

Een officier van een andere motorboot verzekerde dat zijn boot een torpedojager die aan de pier lag, had getorpedeerd. Een tweede torpedojager werd door een andere boot getorpedeerd en een derde werd geramd en zonk. Zijn boot had ook nog de vroegere Harwichboot "Brussels", het schip van kapitein Fryatt, getorpedeerd. De Duitsers gebruikten het als opleidingsschip voor torpedisten.

Een officier van de Vindictive zegde: Toen de zes grote Duitse kanonnen aan het einde van de pier en bij de ingang van de haven door de vijand waren verlaten en vernield waren, rukte onze landingsafdeling langs de pier op, die een mijl lang en 75 meter breed is. Halfweg de pier stootten wij op machinegeweren en prikkeldraadversperringen. We bestormden deze stelling. Toen de vijandelijke kanonnen vernield waren trok de landingsafdeling terug en kwamen de versperringsschepen binnen.

De Times zegt: Het Duitse bericht over de aanval is een fraai staaltje van misleiding en onverenigbaar met de verklaringen van onze mannen.

De Morning Post: De vijand heeft op het ogenblik dat hij moeite doet om de kanaalhavens in handen te krijgen, een klap gekregen, die de uitwerking van de duikbootoorlog aanmerkelijk zal schaden. Engeland kan vertrouwen dat admiraal Keyes voordeel zal halen van elke goede gelegenheid om tot het offensief over te gaan.

Londen, 25 april. Twee officieren van het bataljon koninklijke mariniers dat te Zeebrugge geland is, geven het volgende relaas van de operaties.

Beiden zeggen dat het de vermetelste onderneming was, die men zich kan indenken en dat ze met roekeloze waaghalzerij en voortvarendheid werd volvoerd.

We waren, zeggen zij, aan boord van de Vindictive. We kwamen op de aangewezen plaats en naderden volgens het plan de kust onder dekking van rookwolken. Alle vaartuigen, grote en kleine, namen deel aan de uitvoering van het vernuftige plan. De kleine vaartuigen maakten evenveel rook als de grotere. Inderdaad was er een ware rookbank, die zich van Zeebrugge tot Oostende uitstreckte. Ze misleidde de Duitsers een tijdlang volkomen, maar toen ze merkten, wat wij van plan waren, begonnen ze te schieten. We hadden toen geen andere keuze dan vooruit te gaan door de rookwolken. Toen werd het een hel. Er is volstrekt geen andere uitdrukking die het bombardement zou kunnen beschrijven. Al onze manschappen waren aan dek. De Duitsers beschoten hen snel gedurende meer dan 20 minuten. Ondanks dit vreselijke vuur stoomden we door, maar toen wij langszij het havenhoofd kwamen, ontdekten wij dat van de 14 landingsbanen, die aan de Vindictive waren bevestigd, om de

landing te volvoeren, er maar twee te gebruiken waren. Er zat niets anders op dan met die twee beschadigde gammele bruggen de landing te ondernemen. Op het havenhoofd leden wij zware verliezen tengevolge van het vreselijke artillerievuur.

Nadat wij bij het hoofd waren gekomen ontdekten wij dat dit 20 voet beneden ons lag.

Om de zaken nog erger te maken, regende het aldoor. Tenslotte lieten wij ons door middel van touwen en touwladders zakken. Twee Duitse torpedojagers lagen langsij de buitenkant van het hoofd en beide onderhielden op korte afstand hun vuur tegen de Vindictive. Van die vaartuigen kwamen een aantal Duitse matrozen op ons af om aan te vallen, maar toen ze de punten van de Engelse bajonetten zagen, hielden ze stil. Onze manschappen deden een charge en bestormden daarna de eerste torpedojager, waarin ze 50 handgranaten wierpen. Een luide ontploffing volgde. Toen men het schip voor het laatst zag, stond het zwaar in brand en was het zinkende. We waren niet in staat de andere torpedojager te bereiken. De bediening van de voorste kanonnen van de Vindictive werd drie keer na elkaar door het Duitse kanonvuur weggevaagd, voor we vertrokken. Onze eigen kanonniers vuurden opmerkelijk goed. Ze vuurden een groot aantal projectielen af uit machinekanonnen (pompoms), houwitsers en schansmortieren. Nadat wij de torpedojager gebombardeerd en in brand gestoken hadden, baanden wij ons met de bajonet een weg naar het strand. We voerden een charge uit tegen de bediening van de kanonnen, aan het strand, die ons zoveel last veroorzaakten. Toen wij het sein kregen om ons terug te trekken, waren de blokkadeschepen onderwijl tot zinken gebracht en ons doel was bereikt. Het opperdek van de Vindictive bood een vreselijk schouwspel. Het was gewoonweg een chaos, glibberig van het bloed. Overal in het rond

lagen stervenden en gewonden. Hun kreten waren hartverscheurend.

De kapitein van de Vindictive gaf zijn bevelen met de uiterste koelbloedigheid van de brug. Ondanks de springende projectielen, manoeuvreerde het schip met de grootste handigheid tot het veilig onder dekking van een nieuw rookscherm de haven uit was.

Terwijl wij het Engelse Kanaal uitvoeren, ontmoette ons bij het aanbreken van de dag een oorlogsschip, dat de vlag van vice-admiraal Keyes voerde, en dat ons toeseinde: "Goed gedaan, Vindictive!" Beide bemanningen juichten zich hees. Bij het binnenlopen van de haven van Dover ontvingen wij een prachtige ovatie van de schepen daar.

Admiraal Keyes zocht dezelfde ochtend het overschot van het bataljon mariniers op. Na alle rangen geluk gewenst te hebben, zegde hij dat de hele operatie een volkomen succes was geweest en dat we ons werk goed hadden gedaan.

Een van de mooiste verrichtingen was het vermetele werk van onze duikboten. Twee van de oudste boten slaagden erin onder de brug op palen, die het strand met het hoofd van Zeebrugge verbindt, te komen. Aan de landzijde plaatsten zij onder die brug 10.000 kg ontplofbare stoffen. Zodoende beletten zij het aanvoeren van versterkingen van de wal. Het geweld van de ontploffing deed alles in het rond waggelen.

Londen, 25 april. De Daily Chronicle heeft te Dover een onderhoud gehad met een van de zes vrijwilligers die de twee met ontplofbare stoffen geladen duikboten naar de pier van Zeebrugge hebben gebracht en er een bres in hebben geslagen. Allen zijn er als door een wonder levend afgekomen. De matroos vertelde: Onder dekking van

rookwolken stuurden wij de duikboot tot vlak bij de pier voor de Duitsers ons ontdekten. Het was een gevaarlijk baantje, want we moesten op de seconde af te werk gaan. Als er ook maar iets haperde waren we er geweest.

Juist toen we opdoken richtten de Duitsers een zoeklicht op ons; we maakten toen dat we weg kwamen na de lonten te hebben ontstoken. De Duitsers vuurden wat ze konden op ons sloepje; toen de duikboot ontplofte sloegen we haast om, maar we hielden, ofschoon twee of drie van de onzen gewond waren, vol tot we door een motorboot werden opgepikt.

Londen, 25 april. De Times zet uitvoerig uiteen, dat het Duitse verslag over de aanval een mooi voorbeeld levert van "camouflage" (hier: verbloeming) van onaangenaam nieuws. O.m. wordt niet uitdrukkelijk gezegd dat de Engelsen de kruisers hebben laten zinken om de vaargeulen te versperren. Op de Duitse lezer moet het veeleer de indruk maken, dat de Duitsers dit hebben gedaan! Dat de kruisers met beton geladen waren, wordt voor de Duitse lezers zorgvuldig verborgen gehouden. Verder verneemt het Duitse publiek, dat "een torpedo" het havenhoofd trof en enige schade aanrichtte. Maar dat was geen torpedo, maar een duikboot, vol ontplofbare stoffen, waardoor de pier in de lucht vloog. Het Duitse publiek wordt gepaaid met de verzekering dat, op dit ongelukje na, de "havenwerken en kustbatterijen" volkomen onbeschadigd zijn en dat het verlies van de marine "buitengewoon licht" was en dat het alleen om een torpedoboot ging. Verder wordt beweerd dat de Duitsers drie torpedojagers en verscheidene andere vaartuigen in de grond geboord hebben.

Het hele Duitse verhaal is even onmogelijk met de verklaring van de Engelse matrozen in overeenstemming te brengen als de rest van het vertelseltje uit Berlijn. Men verlangt van ons dat wij geloven dat maar

40 man er in slaagden het hoofd te bereiken en dat zij, levend of dood, in handen van de vijand zijn gevallen. Er wordt geen woord van gezegd dat de Vindictive bijna 2 uur lang in het Duitse kanonvuur aan het havenhoofd lag, even rustig alsof zij aan het hoofd van Dover gelegen had. Verder wordt niet gerept van de vernieling van de kanonnen, munitievoorraden en gebouwen door de landingsafdelingen of van hun behouden vertrek nadat het werk gedaan was en de laatste man aan wal, die in leven was, zich weer had ingescheept.

New York, 24 april. De bladen publiceren hoofdartikelen, waarin de Britse aanvallen op Zeebrugge en Oostende worden begroet als een schitterende prestatie, die een blijvende plaats zal vinden in de geschiedenisboeken van de heldendaden ter zee. De New York Evening Post wijst er op dat iedere duikboot, welke buiten gevecht gesteld is, betekent dat er zoveel meer voedsel beschikbaar komt voor de strijdkrachten der geallieerden aan het front bij Amiens en Ieper.

De New York Evening Post vergelijkt de aanval bij de verrichting van Hobson in de haven van Santiago (Cuba) in de Spaans-Amerikaanse oorlog. Het blad voegt er aan toe: "In verband beschouwd met de recente bedrijvigheid van de Britse vloot in de Noordzee, doen deze jongste aanvallen op de kustbases der Duitsers in België de hoop opkomen, dat een of andere actie ter zee van de geallieerden zal samentreffen met de successen te land, die spoedig zullen worden bevochten op de uitgeputte Duitse strijdkrachten, in hun uiterste krachtsinspanning gestuit."

De New York Evening Sun schrijft: "De Britse en Franse strijdkrachten, die aan de onderneming deelnamen hebben recht op de dankbaarheid van alle geallieerden, voor hun moedige en toegewijde dienst."